

Nr 708.

Av herr **Kollberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 252, med förslag till förordning angående upphävande av förordningen den 14 december 1951 (nr 795) med tillfälliga bestämmelser om värdering av varulager vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt, m. m.

Kungl. Maj:t föreslår i proposition nr 252 att den vid 1951 års höstriksdag beslutade inskränkningen i rätten till fri varulagervärdering skall upphävas för beskattningsåret 1952 men kvarstå för beskattningsåret 1953. Föredragande departementschefen menar att den nu föreslagna särskilda förordningen för 1953 bör antagas i beredskapssyfte, »så att nya tendenser till inflationistiska lagerdispositioner snabbt kan bekämpas». Å andra sidan anser departementschefen att påtagliga tendenser till lagerökning, betingade av inflationistiska förväntningar, icke finnes, varför det torde »saknas anledning att ingripa med åtgärder i speciellt syfte att motverka lagerökningar».

Den av finansministern gjorda konjunkturbedömningen torde vara riktig. Marknadsläget är för närvarande över lag rätt kärvt. Företagen har i många fall att kämpa med avsättningssvårigheter, vållade icke minst av den genom inflationen försvagade konkurrenskraften gentemot utlandet. Vissa företag har också svårigheter att hålla sin sysselsättning uppe. Att i detta läge vidtaga speciella åtgärder mot en spekulativ lagerökning i form av inskränkning i rätten till fri varulagervärdering är obefogat. Det företagen och deras anställda i detta hänseende nu behöver är en *visshet* om att rätten till fri varulagervärdering skall även för nästa beskattningsår vara obeskuren. Riksdagen bör därför avslå den av finansministern föreslagna förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt.

För den händelse riksdagen skulle bifalla finansministerns förslag om inskränkning i rätten till fri varulagervärdering för nästa år, bör den föreslagna förordningen i varje fall ändras på en punkt. Departementschefen har föreslagit att år 1952 skall gälla som jämförelseår. Det synes som om statsrådet vid utformandet av denna bestämmelse i främsta rummet har haft skogsindustriens mera speciella förhållanden i åtanke. Inom en del andra områden av näringslivet har emellertid lagerutvecklingen under 1952 icke varit densamma som inom skogsnäringarna. Såsom ifrågavarande

bestämmelse nu utformats, skulle den kunna verka i hög grad ogynnsamt för företag inom vissa delar av näringslivet. Bestämmelsen bör därför utformas så, att den skattskyldige medgives rätt att välja antingen 1951 eller 1952 som jämförelseår.

Med stöd av vad jag här anfört får jag således föreslå,

1. att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts förslag till förordning med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt, samt
2. för den händelse ovanstående yrkande ej skulle bifallas, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av ifrågasvarande förordning, att den skattskyldige medgives rätt att välja antingen 1951 eller 1952 som jämförelseår.

Stockholm den 6 december 1952.

Gustaf Kollberg.
